

BARNMATERIAL

Fred och demokrati

act
Svenska kyrkan

Om materialet

Det här är ett barnmaterial utifrån ett av Act Svenska kyrkans fem fokusområden. Inom varje fokusområde finns även material för gudstjänst och andakt samt workshopmaterial som kan användas tillsammans med den digitala kunskapsportalen Actum. Du kan hitta alla material på svenskakyrkan.se/act/actum

Texterna och övningarna nedan är framtagna för barn i åldern 6–9 år. Du som ledare känner din grupp bäst. Känn dig därför fri att anpassa materialet efter gruppens behov. Det går bra att använda materialet som helhet eller plocka utvalda delar.

Act Svenska kyrkan arbetar inom fem fokusområden. Inom varje fokusområde finns många olika insatser som Act Svenska kyrkan stödjer, sammanlagt cirka

300 projekt i ett 40-tal länder. Det är människorna som arbetar för Act Svenska kyrkans lokala partner, så kallade changemakers, som med rätt stöd kan skapa långsiktig förändring i sina samhällen.

Fred och demokrati

Ett fredligt samhälle förutsätter att alla människor har möjlighet att delta i demokratiska processer och att ingen diskrimineras. Act Svenska kyrkan arbetar tillsammans med lokala krafter över hela världen för att stärka mänskliga rättigheter, bygga tillit och gemenskap och uppnå hållbar fred.

Läs mer om fokusområdet på svenskakyrkan.se/act/fred-och-demokrati

Försörjning och klimaträttvisa

Jämställdhet och hälsa

Fred och demokrati

Tro och lärande

Katastrofinsatser

Act Svenska kyrkan arbetar tillsammans med lokala partner i Ukraina för att nå de mest sårbara grupperna. Detta boende med lekplats i västra Ukraina är ett av många exempel på verksamheten.

Till ledaren

I det här materialet får barngruppen möjlighet att reflektera kring vad fred och demokrati är och att man kan säga ifrån när något är fel.

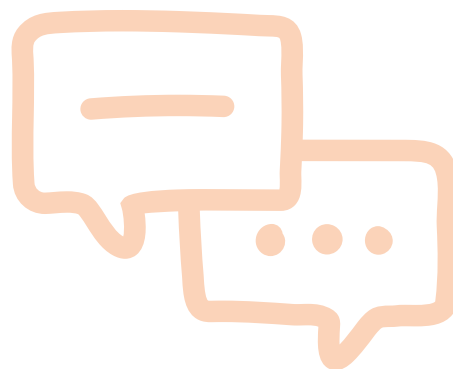
Introduktion

Läs upp eller återberätta texten nedan för gruppen.

I Sverige har vi inte haft krig på väldigt länge och alla som bor i Sverige har rätt att säga vad de tycker och tänker. I Sverige får till exempel alla som är över 18 år rösta och på så sätt vara med och bestämma hur vårt land ska styras. Vi kan också skriva till våra politiker och berätta vad vi vill att de jobbar med. Om vi är missnöjda ska vi kunna demonstrera utan att riskera vår egen säkerhet. Så är det inte i alla länder. På flera ställen i världen är det krig och i vissa länder kan man bli straffad för att man säger vad man tycker.

Demokrati betyder att alla i samhället ska få chans att vara med och bestämma. Det gäller även de som inte är gamla nog att rösta i politiska val än. Barnkonventionen är ett avtal mellan olika länder som säger att barn är egna personer med egna rättigheter. Det är en samling regler som ser till att barn får det så bra som möjligt. Dessa regler skyddar alla som är under 18 år och ger dem rätt att påverka sina egna liv. Nästan alla världens länder har gått med på detta, men ändå är det fortfarande svårt för många barn att få de som bestämmer att lyssna på dem.

Varje människa är älskad av Gud. Alla är lika mycket värda och har samma rättigheter. Därför jobbar Act Svenska kyrkan för att alla människor, oavsett var de bor eller hur gamla de är, ska få vara med och bestämma och säga vad de tycker och tänker. Vi vill att det ska bli fred och att jorden ska bli en bättre plats att leva på, för alla.

Berättelse

När det händer hemska och orättvisa saker i världen behöver vi hjälpas åt att säga ifrån, och det finns många sätt att göra det på. Här ska vi berätta om två personer som har vågat göra det.

Loparimoi Peter Maurice kommer från landet Sydsudan i Afrika. När han var 10 år fick han fly sitt hem på grund av att ett hemska krig pågick där. Hans pappa och flera av hans vänner blev dödade i kriget. Efter att ha vandrat i flera dagar lyckades han ta sig över gränsen till ett annat land – Uganda – där han fick bo i ett flyktingläger. Loparimoi klarade sig och bestämde sig för att göra allt han kunde för att jobba för fred i sitt hemland. Idag jobbar han bland annat med att få unga gängmedlemmar att sluta använda våld på gatorna. Han arbetar också mot barnäktenskap och orättvisor mellan flickor och pojkar. Act Svenska kyrkan stöttar Loparimoi och hans arbete i Sydsudan.

En annan som vågat säga ifrån är Malala. Hon kommer från landet Pakistan. Hon bodde med sin familj i en liten by där hon gick i en skola för flickor som hennes pappa var lärare i. När Malala var 11 år tog en grupp som kallas talibanerna kontrollen över hennes by. Då ändrades allt. Talibanerna sa att flickor inte fick gå i skolan. Det tyckte Malala var fel så hon började blogga och prata i radio om varför alla barn borde få gå i skolan. En dag stannade plötsligt bussen hon satt i och en man kom in och sköt henne. Hon blev allvarligt skadad, men klarade sig. Idag är hon helt frisk och fortsätter att berätta om varför flickor också har rätt att gå i skolan. Malala har fått många fina priser för sitt fredliga sätt att säga ifrån.

Finns det likheter mellan Loparimoi och Malalas berättelser? (Låt barnen svara på frågan). De har båda sagt ifrån utan att använda våld.

Jesus sa ofta att vi inte ska använda våld och att vi ska ta hand om våra vänner och våra fiender. I Johannesevangeliet står det om när Jesus stoppade personer som var på väg att kasta stenar på en kvinna som hade gjort fel och begått ett brott. Han sa att ”den av er som är fri från synd ska kasta den första stenen”. Ingen av de som var där kunde säga att de aldrig hade gjort något som var fel. Därför kastades inga stenar och kvinnan blev förlåten. Jesus sa ofta att vi ska ta hand om och vara snälla mot alla vi möter. Till exempel i den gyllene regeln, kommer ni ihåg den? (Låt barnen svara på frågan). ”Allt vad ni vill att människor ska göra för er, det ska ni också göra för dem.”

Act Svenska kyrkan försöker att alltid följa den gyllene regeln. På ställen där det är krig eller har varit krig är det viktigt att de som är osams får träffas och prata. Det jobbar Act Svenska kyrkan med på flera ställen i världen, till exempel i flera av världens största flyktingläger. För att människor från olika länder och olika grupper inte ska fortsätta kriget är det viktigt att de får mötas och lära känna varandra. Barnen i flyktinglägren får till exempel spela fotboll eller göra andra roliga fritidsaktiviteter tillsammans. Tack vare det arbetet får de växa upp i fred och känna hopp inför framtiden.

Samtalsfrågor till texten

- Vad är fred? Är det bara när det inte är krig eller kan det betyda något annat?
- Måste man tycka om varandra och tycka likadant för att kunna vara sams?
- Att säga ifrån när något är fel kan vara svårt och kräva mycket mod. Vad betyder det att vara modig?
- När tror du att det är extra viktigt att vara modig? I Sverige och i andra länder?
- Finns det situationer när du inte får vara med och bestämma? Hur känns det?
- Varför borde vuxna lyssna mer på barn?

Samtalsövning

När kände du dig modig?

Denna övning är ämnad att ge barnen självkänsla och inspiration från varandras historier och vidga perspektivet kring makt.

1. Börja med att ställa frågan: När kände du dig modig senast?
2. Låt deltagarna fundera tyst en och en under någon minut.
3. Låt deltagarna dela med sig av sina erfarenheter i mindre grupper.
Fråga gruppen vad det var för känsla de hade då?
4. Återkoppla i storgrupp om någon vill dela med sig av sin erfarenhet. Genom att höra andra berättelser kan vi oftast uppmuntras själva.

Aktivitet

Vem är din hjälte?

Ni behöver: Stora papper, pennor, tidningar, lim och annat pysselmaterial

I denna övning får barnen skapa sina egna superhjältar. Dela in barnen i mindre grupper, 3–5 i varje grupp.

1. Barnen hjälps åt att måla/skriva/rita sådant som de tycker är viktiga egenskaper hos en hjälte. Kanske måste den vara både snäll och stark? Påminn barnen om personerna i berättelsen som är hjältar utan att använda våld.
2. Häng upp era hjältar i kyrkan eller församlingshemmet för att visa hur hjältarna ser ut i er församling.

Skapa era egna fredsduvor

Duvan är ofta en symbol för fred. Skapa egna fredsduvor och sätt er prägel på dem genom att måla och pynta dem. Häng upp dem i församlingshem och kyrkor eller sälj dem till förmån för Act Svenska

kyrkan som en påminnelse om att vi tillsammans kan jobba för fred i världen.

Ni behöver: Papper, sax, tråd eller snöre

Gör så här:

1. Rita konturen av en fågelkropp på ett lite kraftigare papper.
2. Dekorera fågeln.
3. Klipp eller skär en skåra där vingarna bör sitta.
4. Ta en bit papper, ca. 15x20 cm (kan anpassas efter storleken på fågeln), och vik det flera gånger så det ser ut som ett dragspel.
5. Vik det hoptryckta dragspelet på mitten en gång.
6. Trä igenom dragspelet genom hålet där duvans vingar ska vara.
7. Veckla ut dragspelet så det blir vingar.
8. Fäst en tråd i ryggen på duvan som den kan hängas upp i.

Bibelord

Reflektion

Gud har skapat jorden så att alla ska må bra, både djur och människor. Jesus pratar till och med om hur Gud bryr sig om varenda liten sparv och fågel. Därför behöver inte heller vi människor vara rädda! Det står till och med att Gud har räknat alla våra hårstrån - så väl känner Gud oss - och så mycket bryr Gud sig om oss. Hur många hårstrån tror du att du har? Och hur gjorde Gud när han räknade dem? Är du rädd ibland? Vad är du rädd för? Vad brukar du göra när du är rädd?

Det finns tillräckligt mycket mat och vatten på jorden för att alla ska kunna må bra. Vi behöver inte bråka och kriga om pengar och länder. Jesus säger att alla människor är lika mycket värda och han vill att vi ska ta hand om varandra.

Läs gärna de här bibelorden från Matteus evangelium och prata om hur Gud har skapat världen på ett sådant sätt att det ska finnas tillräckligt med mat och mark för alla.

Matteusevangeliet 6:26 *Se på fåglarna! De oroar sig inte för vad de ska äta. De sår inte och skördar inte och samlar inte i några lador, men er Far i himlen ger dem mat ändå. Är ni inte mycket mer värda för honom än vad fåglarna är?*

Matteusevangeliet 10:29-31 *Men inte en enda sparv, hur lite den än är värd, faller död till marken utan att er Far i himlen vet om det. Och på er är till och med hårstråna räknade. Var alltså inte rädda! Ni är mer värda för Gud än alla sparvar tillsammans.*

Böner

Gud, vi ber för alla de som lever i krig, hjälp dem.
Gud, vi ber för alla de som drömmer om fred, hör dem.
Gud, vi ber för alla de som är rädda, skydda dem.
Amen

Jesus Kristus
Du som kommer till världen med fred och förlåtelse
Tack för att ditt ljus är starkare än allt mörker
Gud
Du som alltid vakar över oss i din värld
Tack för att du visar oss ljuset när vi behöver det
Amen.

Sånger

Psalm 791 Du vet väl om att du är värdefull

Du vet väl om att du är värdefull
Att du är viktig här och nu
Att du är älskad för din egen skull
För ingen annan är som du

Det finns alltför många som vill tala om
Att du bör vara si och så
Gud Fader själv, han accepterar dig ändå
Och det kan du lita på

Du vet väl om att du är värdefull
Att du är viktig här och nu
Att du är älskad för din egen skull
För ingen annan är som du

Du passar in i själva skapelsen
Det finns en uppgift just för dig
Men du är fri att göra vad du vill med den
Säga ja eller nej

Du vet väl om att du är värdefull
Att du är viktig här och nu
Att du är älskad för din egen skull
För ingen annan är som du

Ljuset lyser i mörkret

Ljuset lyser i mörkret
och mörkret har inte övervunnit det

Ljuset lyser i mörkret
och mörkret har inte övervunnit det

Ljus bli till
Ljus bli till

Text: Joh. 1:5, 1 Mos. 1:3

Musik: Leif Nahnfeldt

*Noter laddas ner från webbshop.svenskakyrkan.se
Sök på "Sånger från Göra skillnad 2022"*